

DES

Departament Ekonomii
Społecznej

BIULETYN

Ośrodków Wsparcia
Ekonomii Społecznej
(OWES)

Nr 8/2023

Biblioteka
Ekonomii
Społecznej

Spis treści

AKREDYTACJA I STATUS OWES

Na co zwrócić uwagę wypełniając wniosek o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej – materiał informacyjny 3

Agnieszka Salwa - Departament Ekonomii Społecznej MRiPS

ROZWÓJ EKONOMII SPOŁECZNEJ

Perspektywy rozwoju sektora ekonomii społecznej 10

Anna Moskwa- Wysokińska - Departament Ekonomii Społecznej MRiPS

WSPARCIE FINANSOWE DLA PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ

Jak wspieramy ekosystem ekonomii społecznej – studium przypadku 13

Sylwia Grzelak z Polskiej Fundacji Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC POLAND” z Lublina

AKTUALNOŚCI

Informacja z przeprowadzonego naboru wniosków w ramach programu „Odporność na rozwój ekonomii społecznej” na lata 2022 – 2025 20

Jakub Bedyński - Departament Ekonomii Społecznej MRiPS

Program "Przedsiębiorstwo Społeczne +" na lata 2023-2025. Edycja 2023 23

Karolina Staszewska - Departament Ekonomii Społecznej MRiPS

❖ AKREDYTACJA I STATUS OWES

Agnieszka Salwa - Departament Ekonomii Społecznej MRiPS

Na co zwrócić uwagę wypełniając wniosek o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej – materiał informacyjny

Z dniem wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1287) zmieniły się zasady przyznawania statusu i akredytacji OWES. Do dnia wejścia w życie tych przepisów obowiązywało Zarządzenie nr 21 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 kwietnia 2016 r. w sprawie przyznania akredytacji „AKSES” (Dz. Urz. MRPiPS z 2016 r. poz. 21, z 2018 r. poz. 2 oraz z 2019 r. poz. 29).

Obecnie zgodnie z art. 36 ww. ustawy o ekonomii społecznej minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przyznaje w drodze decyzji akredytację i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej podmiotom realizującym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. Minister ogłasza nabór wniosków na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego w Biuletynie Informacji Publicznej. **Pierwsze ogłoszenie wraz z załącznikami zostało udostępnione 22 grudnia 2022 r.** na stronach: <https://www.gov.pl/web/rodzina/> oraz <https://www.ekonomiaspoleczna.gov.pl/>

W 2023 r., aby otrzymać status i akredytację OWES **należy do 31 grudnia 2023 r. złożyć w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej wniosek wraz z załącznikami.** Wnioski można składać osobiście, za pośrednictwem poczty lub poprzez ePUAP. Nie należy przysyłać wniosków za pośrednictwem poczty elektronicznej!

W przypadku partnerstwa **wniosek podpisuje tylko wnioskodawca**, tj. osoba lub osoby (np. członkowie zarządu) uprawnieni do składania oświadczeń woli - zgodnie z treścią odpisu z KRS.

W przypadku, gdy w tym roku wniosek składa wnioskodawca, który posiada już status OWES nadany na podstawie Zarządzenia nr 21, należy pamiętać, że nie jest to wniosek o przedłużenie akredytacji i statusu na podstawie starych zasad tylko nabór wniosków na podstawie przepisów ustawy o ekonomii społecznej. Wniosek wypełnia więc Wnioskodawca (np.: stowarzyszenie, fundacja), a nie funkcjonujący OWES.

Ze stanowiska Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie wdrażania projektów w priorytecie inwestycyjnym 9v (PI 9v) w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 (pismo z dnia 27.10.2023 r., znak DZF-VI.6510.13.2022.JS), wynika, że posiadana przez OWES akredytacja nadana przed wejściem w życie ustawy o ekonomii społecznej, pozostaje

w mocy do momentu utraty jej ważności, a OWES może na jej podstawie kontynuować realizację projektu w ramach RPO. Po upływie terminu ważności akredytacji, OWES będzie zobowiązany do uzyskania jej na zasadach wskazanych w ustawie o ekonomii społecznej. W przypadku braku uzyskania akredytacji przez OWES (w trakcie projektu) na podstawie przepisów ustawy o ekonomii społecznej, należy analogicznie stosować zapisy Wytycznych, mówiące o postępowaniu w przypadku utraty lub braku ponownego uzyskania akredytacji przez OWES będący w trakcie realizacji projektu.

Z chwilą złożenia wniosku o dokonanie czynności urzędowej powstaje **obowiązek wniesienia opłaty skarbowej**. W przypadku złożenia wniosku bez uiszczenia należnej opłaty skarbowej ma zastosowanie przepis art. 261 Kpa. Wnioskodawca, który nie wniesie opłaty może zostać wezwany do jej wniesienia. Wniosek pozostanie nierozpatrzony do czasu wniesienia opłaty skarbowej. Jeżeli w wyznaczonym terminie należności nie zostaną uiszczone, wniosek pozostaje bez rozpatrzenia.

Składając wniosek należy **załączyć dowód wniesienia opłaty skarbowej w wysokości 10 zł** (wydruk z wykonanej operacji bankowej lub kwit kasowy, jeśli wpłata była dokonana w kasie lub wydruk z opłatomatu). Opłatę skarbową należy wpłacić na rachunek bankowy:

Centrum Obsługi Podatnika: 21 1030 1508 0000 0005 5000 0070 tytułem: opłata skarbową związaną z wydaniem decyzji dla *(należy podać nazwę oraz adres wnioskodawcy)*.

Do wniosku wnioskodawca jest zobowiązany załączyć także dokumenty wymienione **w części VII wniosku:**

1. **statut wnioskodawcy i partnera**, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie lub inny dokument o tym charakterze.

Załączony statut powinien być prawomocny, czyli obowiązujący. Dopuszcza się sytuacje, gdy partner (jeśli dotyczy) nie dysponuje statutem, np. w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej.

2. **Umowa partnerska**, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie.

Umowa powinna być podpisana przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli zgodnie z treścią odpisu z KRS. Jeśli umowa była aneksowana, należy załączyć także kopie aneksów. Warto zwrócić uwagę, aby w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o status i akredytację OWES i chce ubiegać się o środki w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021 -2027, w umowie nie było odniesień do akredytacji AKSES, bądź poprzedniej perspektywy finansowej. Dane we wniosku i umowie dotyczące wnioskodawcy i partnerów, w tym dane adresowe powinny być spójne.

3. **Projekt regulaminu organizacyjnego ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.**

Zgodnie ze Standardami działania Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej regulamin organizacyjny zapewnia funkcjonowanie OWES zgodnie ze standardami. Załączony do wniosku projekt regulaminu powinien zawierać:

- informacje o podmiocie lub partnerstwie tworzącym OWES,
- zasady działania i zarządzania OWES,
- zasady wewnętrznego nadzoru nad realizacją usług wsparcia PES oraz wewnętrzne mechanizmy zapewniania jakości pracy OWES,
- wykaz stanowisk pracy wraz z zakresem obowiązków,
- podział zadań kadry w odniesieniu do każdej świadczonej usługi wsparcia PES,
- schemat organizacyjny OWES z którego wynika, kto będzie odpowiadał za realizację poszczególnych zadań.

Dodatkowo standard formalno – organizacyjny 1.8. stanowi, że w OWES powinny być przestrzegane zasady etycznego działania, które proponujemy także uwzględnić w regulaminie.

W przypadku OWES posiadających akredytację AKSES Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jest możliwe dołączenie regulaminu organizacyjnego już funkcjonującego ośrodka, ale powinien on zawierać wszystkie ww. elementy.

4. **Zatwierdzone sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy** wnioskodawcy i partnera, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie.

Po dniu 30 czerwca 2023 r. do wniosku powinno być załączone sprawozdanie finansowe za 2022 r. Sprawozdanie powinno być podpisane przez osoby upoważnione, a w przypadku zatwierdzenia sprawozdania finansowego za ostatni rok obrotowy uchwałą należy załączyć także kopię uchwały.

5. **Opinia regionalnego ośrodka polityki społecznej** właściwego ze względu na siedzibę wnioskodawcy o przebiegu dotychczasowej współpracy.

Opinia ROPS dotyczy przebiegu dotychczasowej współpracy tylko z wnioskodawcą. W przypadku złożenia wniosku w partnerstwie nie należy w opinii uwzględniać partnerów. W opinii należy uwzględnić całą dotychczasową współpracę wnioskodawcy z ROPS, a nie tylko prowadzenie ośrodka wsparcia ekonomii społecznej i doświadczenia z tym związane.

6. **Zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego** potwierdzające, że wnioskodawca oraz partner, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie, nie zalegają z opłacaniem podatków, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku.

7. **Zaświadczenie właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych** potwierdzające albo inny dokument potwierdzający, że wnioskodawca oraz partner, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie, nie zalegają z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku.

UWAGA! Zaświadczenie wydane elektronicznie w e-Urzędzie, które jest podpisane pieczęcią lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym uprawnionego pracownika urzędu w celu jego poprawnej weryfikacji powinno być przekazane wyłącznie w formie elektronicznej.

8. **Oświadczenia członków organu zarządzającego wnioskodawcy oraz partnera**, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie, że nie byli ukarani zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi oraz skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Do wniosku należy dołączyć oświadczenia wszystkich członków organu zarządzającego wnioskodawcy i partnera (jeśli dotyczy), a nie tylko tych członków organu zarządzającego, którzy podpisali się pod wnioskiem. Jeśli osoba podpisująca oświadczenie nie posiada pieczętki, należy w oświadczeniu podać czytelnie jej imię i nazwisko oraz stanowisko. Treść oświadczenia musi zgadzać się z treścią, która podana jest na końcu wniosku, w części dotyczącej załączników.

UWAGA! Załączając dokumenty i podpisując oświadczenie na końcu wniosku Wnioskodawca oświadcza, że informacje w nich zawarte są prawdziwe i zgodne ze stanem faktycznym.

W przypadku niezłączenia wymaganych załączników wysyłane jest do wnioskodawcy wezwanie do usunięcia braków w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni (może też być 14 lub 21), z pouczeniem, że w przypadku niezuzupełnienia braków formalnych w wyznaczonym terminie wniosek pozostaje bez rozpoznania.

Wypełniając część: „**I. Dane dotyczące wnioskodawcy i partnera**” należy pamiętać, aby:

1. wpisując nazwę wnioskodawcy (i partnera) wyodrębnić **formę prawną** wnioskodawcy.
2. Uzupełniając „Planowany obszar działania (gmina, powiat, województwo)” wymienić informacyjnie przede wszystkim **województwo i powiat**, nie obowiązuje już podział na subregiony.

Część „II. Informacje o dotychczasowym doświadczeniu wnioskodawcy i partnera w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej”.

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 26 października 2022 r. w sprawie szczegółowego trybu oceny wniosku o przyznanie akredytacji

i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej oraz wzoru tego wniosku (Dz.U.poz.2218) **Minister** właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego **dokonuje oceny merytorycznej wniosku w oparciu o „Standardy działania ośrodków wsparcia ekonomii społecznej”**, które stanowią załącznik do ogłoszenia o naborze wniosków. **Zgodnie z pkt. 1.1 standardów wnioskodawca powinien posiadać co najmniej 2 letnie doświadczenie w realizacji co najmniej 2 usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w zakresie:**

- a) animacji lokalnej;
- b) tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wspieranie prowadzonej przez nie działalności, a także finansowania powstawania w nich miejsc pracy;
- c) wsparcia działań reintegracyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne, w tym wsparcie w tworzeniu planów reintegracyjnych, oraz finansowanie tych działań;
- d) wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego;
- e) wzmacniania potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz udzielania im wsparcia biznesowego.

UWAGA! Jeżeli Wnioskodawca składa wniosek w partnerstwie to i tak warunek dotyczący co najmniej 2 lat w co najmniej 2 usługach dotyczy tylko wnioskodawcy.

Wypełniając wniosek należy wziąć pod uwagę nowe Standardy, które są udostępnione wraz z ogłoszeniem. We wniosku zaleca się odpowiednio podać (zacytować standard bądź podać jego numer), które standardy wnioskodawca realizuje bądź realizował oraz z jakim okresie czasu. Przy danym standardzie można opisać poprzez jakie działania i projekty wnioskodawca realizował określone usługi. W przyporządkowaniu standardu do odpowiedniego elementu we wniosku pomocne będzie „Zestawienie kryteriów oceny i standardów z elementami wniosku i karty oceny”, które także zostało udostępnione na stronie wraz z ogłoszeniem.

Część „III. Informacje dotyczące posiadanych zasobów rzeczowych przez wnioskodawcę i partnera”.

Opis zasobów rzeczowych umożliwiających realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej powinien uwzględniać dane od wnioskodawcy i partnera, jeśli planuje się OWES w partnerstwie, dotyczące:

- a) lokalu dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych, z podaniem tytułu prawnego do tego lokalu. Należy także odnieść się do standardu 1.7. i wskazać,

czy miejsce świadczenia usług przez OWES będzie czytelnie oznakowane, zapewnia możliwość świadczenia usług z zachowaniem poufności oraz pozwala na przyjmowanie klientów w oddzielnym pomieszczeniu. Zgodnie ze standardem miejsce to powinno także być dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami lub OWES powinien zapewnić takim osobom dostępność usług poza siedzibą. Wszystkie te informacje wnioskodawca powinien wykazać w tej części wniosku.

- b) odpowiedniego wyposażenia biurowego, tj. szczegółowy opis wyposażenia (np. sprzęt komputerowy).
- c) Strony internetowej spełniającej kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych, określone w wytycznych dla dostępności treści internetowych 2.2 stosowanych dla stron internetowych i aplikacji mobilnych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, określonych w załączniku do ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 88, z późn. zm.).

Część „IV. Informacje dotyczące posiadanych zasobów kadrowych przez wnioskodawcę i partnera”

Opis posiadanych zasobów kadrowych powinien Wnioskodawca opierać na standardach 1.5 i 1.6. Zgodnie ze standardem **1. 5. Osoba, która będzie koordynować świadczenie usług wsparcia PES** posiada minimum 3-letnie doświadczenie zawodowe w obszarze ekonomii społecznej (w tym minimum rok doświadczenia w zarządzaniu zespołami projektowymi lub prowadzeniu działalności gospodarczej). Osoba ta podnosi swoje kompetencje, w szczególności w obszarze ekonomii społecznej i zarządzania organizacją. Standard 1.6 stanowi zaś, że **osoby mające wchodzić w skład kadry OWES bezpośrednio świadczącej usługi wsparcia PES** posiadają doświadczenie zgodne z poniższym opisem:

- a) pracownicy realizujący usługi **w zakresie animacji lokalnej**, posiadają minimum dwuletnie doświadczenie w tym obszarze,
- b) pracownicy realizujący usługi **w zakresie tworzenia PES/PS oraz wspierania prowadzonej przez nie działalności, a także finansowania powstawania w nich miejsc pracy**, posiadają minimum dwuletnie doświadczenie w tym obszarze,
- c) pracownicy realizujący usługi **w zakresie wsparcia działań reintegracyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne, w tym wsparcia w tworzeniu planów reintegracyjnych oraz finansowania tych działań**, posiadają minimum dwuletnie doświadczenie w tym obszarze,
- d) pracownicy realizujący usługi **w zakresie wsparcia PES/PS w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego**, posiadają minimum dwuletnie w tym obszarze,

e) pracownicy realizujący usługi w zakresie wzmocnienia potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego PES/PS oraz udzielania im wsparcia biznesowego, posiadają minimum dwuletnie doświadczenie w tym obszarze.

Dodatkowo w standardach dotyczących usług wskazano na zakres zadań wykonywanych przez pracowników realizujących usługi z zakresu animacji (standard 2.2), w zakresie tworzenia PES i PS (standard 3.2), w zakresie wzmocnienia potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego PES i PS (standard 6.2). W przypadku osób z kadry, kluczowe jest posiadanie udokumentowanego minimum dwuletniego doświadczenia. Przykładowo, jeżeli usługi w zakresie animacji lokalnej realizuje bądź będzie realizować więcej niż jedna osoba, we wniosku należy potwierdzić doświadczenie jednej z nich, np.: Anna Kowalska w ramach animacji lokalnej posiada następujące doświadczenie... nabyte w latach... na stanowisku/stanowiskach... . Dodatkowo można w jednym zdaniu zawrzeć informację, że wnioskodawca zatrudnia bądź będzie zatrudniał jeszcze 2, 3 lub więcej osób świadczących te usługi. Nie jest konieczne, aby wyszczególniać drobiazgowo zakres obowiązków i przebytych szkoleń w tej części wniosku, dodawać referencje, zaświadczenia ani przepisywać CV, ponieważ wykaz stanowisk pracy wraz z zakresem obowiązków, podział zadań kadry w odniesieniu do każdej świadczonej usługi wsparcia PES powinien znajdować się w załączonym projekcie regulaminu organizacyjnego OWES.

Część „V. Planowany sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz planowane efekty działania ośrodka wsparcia ekonomii społecznej”.

Opis planowanego sposobu, w tym zakres i okres realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz planowane efekty działania ośrodka wsparcia ekonomii społecznej powinny być przede wszystkim realne do osiągnięcia. Opis planowanego sposobu realizacji usług powinien zostać oparty na standardach z grup od 2 do 6. Ponieważ zgodnie z art. 36 ust. 2 akredytacja i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej są przyznawane na okres nie przekraczający 2 lat, maksymalnie na taki okres należy we wniosku wskazać planowane do osiągnięcia efekty. Wnioskodawca sam może określić wartości jakie planuje osiągnąć w okresie posiadania akredytacji.

Jeżeli wniosek składa wnioskodawca jedynie w celu otrzymania statusu i akredytacji OWES w związku z koniecznością dokończenia projektu realizowanego w perspektywie finansowej 2014–20, należy podać takie wartości, które wnioskodawca spodziewa się jeszcze osiągnąć, a nie już osiągnął w części czy całości w trakcie realizacji projektu, ponieważ jak wspomniano na początku, nie jest to wniosek o przedłużenie akredytacji i statusu na podstawie starych zasad tylko nabór wniosków na podstawie przepisów ustawy o ekonomii społecznej.

UWAGA! Na podstawie art. 105 Kpa wnioskodawca może w każdej chwili wystąpić z wnioskiem o wycofanie wniosku, wówczas organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

❖ ROZWÓJ EKONOMII SPOŁECZNEJ

Anna Moskwa- Wysokińska - Departament Ekonomii Społecznej MRiPS

Perspektywy rozwoju sektora ekonomii społecznej

30 października 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej. Czy widać już pierwsze konsekwencje funkcjonowania nowego prawa? Czy ekonomia społeczna jest bardziej ekonomiczna czy społeczna? Czy ekonomia społeczna pomoże w rozwoju usług społecznych i jaką rolę odegrają w tym procesie przedsiębiorstwa społeczne?

Na te pytania starali się odpowiedzieć uczestnicy panelu pt. *Praktyczne i teoretyczne spojrzenie na panoramę ekonomii społecznej po wejściu w życie ustawy o ekonomii społecznej oraz perspektywy rozwoju sektora*, zorganizowanego w ramach 7. Ogólnopolskiego Forum Ekonomii Społecznej. Dyskusja miała miejsce niemal dokładnie rok po rozpoczęciu parlamentarnego etapu prac nad ustawą o ekonomii społecznej. Prace te zwieńczyło wejście w życie nowych przepisów, które obowiązują od 30 października 2022 roku.

Co się zmieniło po wejściu w życie ustawy o ekonomii społecznej?

Ustawa o ekonomii społecznej po raz pierwszy kompleksowo uregulowała w polskim systemie prawnym zagadnienie ekonomii społecznej. Prace nad rozwiązaniami prawnymi toczyły się od wielu lat. Bez wątplenia wejście w życie tych przepisów jest kamieniem milowym na drodze rozwoju ekonomii społecznej w Polsce. Nowe prawo tworzy warunki i środowisko, w których sektor ekonomii społecznej będzie mógł się rozwijać i realizować swoją społeczną misję. Dzięki rozwiązaniom zawartym w ustawie osoby w trudnej sytuacji życiowej mogą liczyć na wsparcie oraz szansę na samodzielność, przywrócenie poczucia godności i rozwój swojego potencjału. Ten pozytywny wpływ ekonomii społecznej na życie Polaków wymaga jednak nie tylko ram prawnych, ale także otwartości i gotowości do wdrażania nowych rozwiązań oraz czasu.

W związku z tym uczestnicy panelu zgodnie stwierdzili, że niespełna osiem miesięcy obowiązywania nowych przepisów to okres zbyt krótki, aby w sposób pogłębiony oceniać, jaki wpływ wywarły one na rzeczywistość społeczną. Jednakże podkreślili, że przepisy te są częścią szerszych ram prawnych, wspierających rozwój społeczny wspólnot lokalnych. Ustawa o ekonomii społecznej nie jest zawieszona w próżni. Bardzo wyraźnie widoczne jest jej zazębianie się z nowymi rozwiązaniami dotyczącymi usług społecznych, z obszarem zatrudnienia socjalnego i procesem deinstytucjonalizacji. Ustawa może być również nowym impulsem, dzięki któremu rozwijać się będą inne obszary polityki społecznej. Nowe prawo wyraźnie nakreśla priorytety ekonomii społecznej, wskazując na rozwój lokalny, usługi społeczne i reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pobudzanie do działania w tym zakresie wymaga nie tylko ram prawnych, ale także

odpowiednich warunków finansowych. W tym wypadku szansą jest otwierająca się nowa perspektywa finansowa na lata 2021-2027. Zagospodarowanie tych środków to nadzieja na mocny impuls dla wdrażania ustawowych rozwiązań, ale przede wszystkim na budowanie sektora ekonomii społecznej, w którym odnajdą się osoby do tej pory pozostające poza głównym nurtem życia społecznego i gospodarczego.

Ekonomia społeczna czyli przepis jak połączyć ogień z wodą

Katalog podmiotów ekonomii społecznej zarysowany został w ustawie bardzo szeroko. Obejmuje on organizacje pozarządowe, podmioty spółdzielcze, spółki non-profit, a także podmioty tworzone przez kościoły i związki wyznaniowe. W sektorze tym łączą się zatem bardzo różne modele funkcjonowania, a także cele określone przez poszczególne podmioty. Zakres przedmiotowy ekonomii społecznej wyznaczony np. przez katalog usług społecznych również jest szeroki. W tak różnorodnej sferze działalności punktem wspólnym dla całej ekonomii społecznej pozostają takie wartości, jak wzajemność, zaufanie i wrażliwość na potrzeby człowieka. Bez wątpienia społeczny aspekt działalności ma w przypadku ekonomii społecznej znaczenie kluczowe. Fenomenem ekonomii społecznej pozostaje harmonijne połączenie społecznego wymiaru działalności z innowacyjnością, przedsiębiorczością i zaangażowaniem, będącymi fundamentami aktywności gospodarczej.

Najwyraźniej widać, jak te dwa obszary mogą dobrze współgrać w przedsiębiorstwach społecznych. Mimo pozornych przeciwieństw podmioty te potrafią osiągać dobre wyniki w biznesie, nie rezygnując z realizowania celów społecznych. Taka filozofia działania daje szansę na niezależność. Ustawa o ekonomii społecznej bardzo wyraźnie wskazuje cele funkcjonowania przedsiębiorstw społecznych, tj. reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i realizację usług społecznych. Nie ma zatem wątpliwości, że w przedsiębiorstwach społecznych na pierwszym planie jest człowiek, tak jako pracownik, jak i odbiorca usług społecznych. Wraz ze zmieniającymi się realiami życia społecznego na horyzoncie widać także nowe obszary, w których przedsiębiorczość społeczna mogłaby odgrywać istotną rolę (np. kwestie związane z odpowiedzialną konsumpcją, zmianami klimatu czy rozwojem technologii).

Rola systemu wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej

System wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej jest zbudowany w oparciu o ustawę o ekonomii społecznej. Finansowany jest on z programów rządowych dedykowanych podmiotom ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstwom społecznym, tak ze środków krajowych, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w nowej perspektywie finansowej. Wsparcie w zakresie poszukiwania źródeł finansowania i ekonomizacji działań świadczą Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES), działające na terenie każdego województwa. Jednak do sprawnego działania systemu potrzeba czegoś więcej, przede wszystkim dobrej woli, determinacji, otwartości oraz działań edukacyjnych. Niezwykle ważne jest tworzenie dobrego klimatu do współpracy, rozwijanie umiejętności, które są niezbędne przy nawiązywaniu relacji. Sektor ekonomii społecznej jest gotowy do świadczenia wysokiej jakości usług społecznych. Przedsiębiorczość społeczna to także idealne miejsce dla młodych ludzi, którzy chcą realizować swoje cele życiowe. Konieczna jest edukacja młodzieży w kwestii tego, że poza gospodarką

rynkową coraz większą rolę odgrywa gospodarka społeczna, która w centrum uwagi stawia człowieka, a nie zysk.

Przedsiębiorczość społeczna przyszłości

Zjawiskiem coraz bardziej popularnym w Polsce są ruchy nieformalne i oddolne inicjatywy. Działania, u podstaw których leży wspólnota, są oparte na wartościach, ideach i wspólnych celach. Kumulują kapitał społeczny, rodzą więzi i zaufanie społeczne, co jest doskonałym podłożem do rozwoju ekonomii społecznej. Wspólne działanie jest podstawą sukcesu. Ekonomia społeczna to fascynujące połączenie świata gospodarki, w którym zjawiska są policzalne i świata społecznego, gdzie kluczowe są relacje. Proces zarządzania w przedsiębiorstwach społecznych różni się od zarządzania klasycznym przedsiębiorstwem, dzięki czemu powstaje - na styku kapitału instytucjonalnego, społecznego i moralnego – kapitał solidarności. Kapitał jest wartością, można go wytworzyć i nim zarządzać. Przedsiębiorstwa społeczne wpisują się we współczesne trendy społeczno-gospodarcze, wytyczając kierunki, które świat nauki próbuje opisać i zrozumieć.

W trakcie pierwszego dnia 7. Ogólnopolskiego Forum Ekonomii Społecznej, które odbyło się 13-14 czerwca 2023 r. w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, zorganizowano m.in. panel dyskusyjny moderowany przez dr. hab. Bohdana Skrzypczaka, Przewodniczącego Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej IV kadencji, pod tytułem *„Praktyczne i teoretyczne spojrzenie na panoramę ekonomii społecznej po wejściu w życie ustawy o ekonomii społecznej oraz perspektywy rozwoju sektora”*.

W panelu wzięli udział:

- Witold Ekielski, Małopolski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej,
- Julia Koczanowicz-Chondzyńska, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych,
- Rafał Krenz, Uniwersytet Warszawski, Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej „CAL”.

❖ WSPARCIE FINANSOWE DLA PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ

Sylvia Grzelak z Polskiej Fundacji Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC POLAND” z Lublina

Jak wspieramy ekosystem ekonomii społecznej – studium przypadku

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” od lat działa w sektorze ekonomii społecznej. Nasze działania zarówno pośrednio jak i bezpośrednio wspierają podmioty ekonomii społecznej. Są to zarówno przedsięwzięcia doradczo – szkoleniowe dla kadr PES oraz ekosystemu, ale również bezpośrednie finansowanie działań podmiotów wcześniej przez dotacje, obecnie preferencyjne pożyczki.

Tylko w latach 2017-2023 zrealizowaliśmy dwa projekty dotyczące wzmocnienia systemu wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej poprzez zwiększenie kompetencji kadr akredytowanych Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej. W ramach tych działań przeszkoliliśmy 1117 osób oraz zrealizowaliśmy 20 484 godzin doradczo – szkoleniowych.

Ogólnopolski projekt „Forum aktywności Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej” realizowany był wspólnie z Fundacją Fundusz Współpracy. Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.9 Rozwój ekonomii społecznej. To jedna z największych inicjatyw zrealizowanych przez Fundację „OIC Poland” w obszarze szkoleniowo-doradczym, dodatkowo wzbogacona o element sieciowania różnych instytucji ze wsparciem interaktywnej platformy współpracy.

Celem głównym projektu było wzmocnienie systemu wsparcia dla PES poprzez działania sieciujące oraz podniesienie kompetencji kadr akredytowanych Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) z terenu całej Polski. Cel ten był realizowany poprzez: zwiększenie liczby trwałych, ogólnopolskich sieci współpracy OWES oraz koordynację działań pomiędzy OWES a innymi sieciami o zbieżnych z sektorem ekonomii społecznej interesach czy działaniach, podniesienie kompetencji pracowników akredytowanych OWES w zakresie standardów usług oraz zamówień publicznych, a także zwiększenie liczby profesjonalnych konsultantów ds. wspierania PES w zakresie ubiegania się o zamówienia publiczne w ramach OWES.

W projekcie została utworzona trwała ogólnopolska sieć współpracy akredytowanych Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej jako reprezentacji interesów środowiska i działań orzecznicych.

Aby osiągnąć ten cel zorganizowano 3 ogólnopolskie spotkania sieciujące oraz 16 spotkań branżowych dla różnych grup przedstawicieli OWES: doradców biznesowych,

kierowników, doradców kluczowych, animatorów. W spotkaniach udział wzięła kluczowa kadra OWES z danej grupy tematycznej/branżowej. Każde spotkanie obejmowało temat wypracowany przez Radę Programową powołaną w ramach projektu, z uwzględnieniem przede wszystkim bieżących tematów interesujących OWES czy daną grupę tematyczną. Efektem tych spotkań było zawiązanie Rady Sieci. W ramach funkcjonowania Rady Sieci powołano 2 przedstawicieli OWES z terenu każdego województwa. Tematy, którymi Sieć w imieniu wszystkich OWES z kraju zajmowała się to m.in.: kwalifikowalność VAT, weryfikacja statusu PS w kontekście nowych wytycznych i ogólnopolskiej bazy przedsiębiorstw społecznych, pomoc publiczna w działalności animacyjnej, zamówienia publiczne w przypadku szkoleń zawodowych dla uczestników, czy ekonomia społeczna w nowej perspektywie. Na potrzeby lepszego funkcjonowania Sieci OWES został utworzony sekretariat sieci przy Fundacji Fundusz Współpracy, która też podjęła się roli koordynacji prac rady. Sieć okazała się istotnym narzędziem reprezentacji interesów środowiska OWES i szerzej ekonomii społecznej. Warto podkreślić że zarówno Sieć jak i jej Sekretariat funkcjonuje nadal. Rada Sieci OWES jest nieformalnym przedstawicielem środowiska OWES, wypracowuje wspólne stanowiska i opinie oraz współpracuje z Ministerstwami.

Proces sieciowania został wzmocniony poprzez przygotowanie i wdrożenie narzędzia informatycznego w postaci interaktywnej platformy, która ułatwiła ustanowienie sieci powiązań pomiędzy samymi OWES oraz OWES a innymi sieciami o zbliżonych celach, wzmocniła współpracę, umożliwiła bieżącą wymianę informacji i doświadczeń, włączyła OWES w proces sieciowania w okresie pomiędzy spotkaniami sieciami stacjonarnymi jak też umożliwiła zaangażowanie OWES do aktywnego uczestnictwa w promocji własnych ośrodków, popularyzacji własnych dokonań, w redagowaniu tekstów i artykułów w ramach Biuletynu Sieci OWES, który wydawany w formie newslettera adresowany nie tylko do środowiska OWES a także do szerszego grona odbiorców. Platforma została wzbogacona o doradztwo specjalistyczne, z którego mogli korzystać nie tylko uczestnicy szkoleń, ale wszyscy zarejestrowani użytkownicy na platformie. Eksperti pozostający do dyspozycji udzielali doradztwa w tematach z zakresu: marketingu, przedsiębiorczości i zarządzania, księgowości, kadr oraz podatków, prawa i zamówień publicznych, dostępności dla osób niepełnosprawnych i umiejętności miękkich, Funduszy UE, ekonomii społecznej i źródeł finansowania.

Obszarem wymagającym szczególnego wsparcia jest podnoszenie kompetencji pracowników Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej w zakresie świadczenia wsparcia biznesowego, prawnego, organizacyjnego i animacyjnego na rzecz przedsiębiorstw społecznych. Utrzymanie i rozwijanie standardów jakości usług świadczonych przez Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej wymaga stworzenia warunków dla systematycznego podnoszenia kompetencji pracowników. Pozwala to na utrzymanie oraz podnoszenie jakości usług co jest niezbędne do odnowienia lub zdobycia akredytacji Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej.

W ramach projektu „Forum aktywności Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej” stworzyliśmy kompleksową ofertę dla Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej, w której

znalazły się szkolenia oraz doradztwo w zakresie standardów usług OWES i przygotowywania konsultantów Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej do wspierania podmiotów ekonomii społecznej w ubieganiu się o zamówienia publiczne. W projekcie wyodrębniony został specjalny moduł szkoleniowy dla doradców biznesowych OWES oraz konsultantów ds. zamówień publicznych.

Oferta szkoleniowa dla OWES wraz z wyodrębnioną ścieżką wsparcia jaką jest doradztwo została opracowana w oparciu o diagnozę oraz była na bieżąco uaktualniana o wypracowane efekty, w tym przeprowadzoną ewaluację szkoleń, wyniki pre i post testów, wnioski z superwizji szkoleń i doradztwa oraz rekomendacje panelu ekspertów.

W ofercie szkoleniowej dla pracowników OWES zaproponowaliśmy szkolenia:

- ❖ „Profesjonalista OWES – szkolenie z zakresu kluczowych kompetencji dla doradców i animatorów”, w którym znalazły się bloki tematyczne takie jak: efektywna komunikacja interpersonalna – warsztat doradcy OWES, rola OWES w kreowaniu rozwoju PES i PS, aspekty prawne funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, źródła finansowania ekonomii społecznej, marketing i promocja w podmiotach ekonomii społecznej, znaczenie partnerstwa w budowaniu pozycji przedsiębiorstwa społecznego na rynku, instrumenty animacji lokalnej, zamówienia publiczne, inkubacja przedsiębiorstw społecznych.
- ❖ „Doradca biznesowy” zawierający tematy: zarządzanie, marketing, instrumenty finansowe dla przedsiębiorstw społecznych, biznes plan, przedsiębiorczość z elementem gry symulacyjnej – prowadzenie przedsiębiorstwa społecznego.
- ❖ „Konsultant regionalny ds. zamówień publicznych” – szkolenie mające na celu wprowadzenie w problematykę zamówień publicznych, zapoznanie z podstawowymi zasadami i pojęciami systemu zamówień publicznych, przygotowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia, dobierania kryteriów i warunków udziału do konkretnego zamówienia, organizowania pracy komisji przetargowej, prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz środkami ochrony prawnej.

Niebagatelny efekt projektu był networking. Była to znakomita okazja do wymiany doświadczeń i podzielenia się dobrymi praktykami, czasem wspólnego ponarzekania, ale na pewno udział w szkoleniu zbliża, pomaga nawiązać kontakty zawodowe i osobiste, otwiera nowe drzwi i możliwości.

Kontynuacją przedsięwzięcia była realizacja projektu „Podnoszenie kompetencji kadr OWES w Makroregionie IV”. Projekt realizowany w Partnerstwie z Fundacją Fundusz Współpracy miał na celu wzmocnienie systemu wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej poprzez zwiększenie kompetencji kadr środków Wsparcia Ekonomii Społecznej

z makroregionu IV tj. z terenów województw: pomorskiego, warmińsko-mazurskiego, zachodniopomorskiego.

W projekcie zostały zmodyfikowane programy przeprowadzonych dotychczas szkoleń tak, aby zawierały uaktualnione moduły podnoszące kompetencje w szczególnie problemowych obszarach oraz zaproponowaliśmy nowe rodzaje szkoleń odpowiadające na nowe wyzwania stające przed OWES, a także daliśmy możliwość realizacji krótkich warsztatów w zakresie pojawiających się problemów i wyzwań prowadzonych przez specjalistów. Zaproponowano m.in. nowe metodyki pracy dla Doradców Biznesowych z zakresu prowadzenia projektów w metodykach zwinnych oraz projektów o wysokim poziomie innowacyjności z wykorzystaniem metodyk Business Model Canvas, Design Thinking oraz Lean Management / Lean Startup.

Działania szkoleniowe podzielone na trzy główne etapy każdorazowo były poprzedzane badaniem potrzeb w zakresie podnoszenia kompetencji, z wyodrębnieniem potrzeb poszczególnych stanowisk w OWES oraz kadry zarządzającej.

Podstawą sprawnej realizacji projektu okazała się współpraca na każdym etapie z pracownikami, zwłaszcza z kierownikami OWES. Dzięki tej współpracy przeprowadzone działania były trafne, cieszyły się dużym zainteresowaniem oraz dawały realne efekty. Poniżej wypowiedź jednej z uczestniczek szkoleń, pełniącej funkcję Kierownika OWES w Debrznie Pani Katarzyna Dudzic:

Udział w projekcie dał mi możliwość zdobycia cennej wiedzy, wymianę doświadczeń i spotkania z praktykami. Szkolenia dwudniowe dały mi możliwość lepszego poznania uczestników szkoleń, co zaowocowało zawiązaniem relacji koleżeńskich poza projektem. Są one bardzo ważne, bo możliwość konsultacji w gronie „ludzi z branży” przy codziennej pracy na rzecz rozwoju ekonomii społecznej ułatwia rozwiązywanie trudnych spraw i skutecznia działania na rzecz PES. Dzięki projektowi dowiedziałam się, m.in. w jaki sposób prowadzone są działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w innych województwach, jakie stosowane są narzędzia pracy i co się sprawdziło, a co wymaga zmiany w relacjach z instytucjami, JST, biznesem czy PES. Podczas szkoleń często w rozmowach zakulisowych można było dowiedzieć się o rodzajach działalności PES. Wartością dodaną była dla mnie możliwość zawiązania ścisłej współpracy w zakresie organizacji 2-ch wizyt studyjnych dla przedstawicieli JST i PES z innego województwa, które w efekcie pokazały dobre praktyki ekonomii społecznej w moim województwie poprzez przygotowanie wizyt studyjnych w taki sposób, aby pokazać działalność konkretnych PES i co najważniejsze, podmioty te mogły wówczas sprzedać swoje usługi/produkty i „pokazać się” szerszemu gronu odbiorców. Były to przede wszystkim usługi w zakresie przygotowania cateringu, usługi noclegowej czy organizacji warsztatów tematycznych, a także sprzedaż produktów rękodzielniczych i innych wyrobów z gatunku gadżetów.

Szkolenia w projekcie były sprofilowane na kształtowanie kompetencji rozumianych jako suma wiedzy, umiejętności oraz postaw. Wszystkie te trzy elementy były kształtowane

podczas jednego procesu. Warsztaty zostały zaprojektowane z wykorzystaniem aktywnych metod dydaktycznych aby w równym stopniu mogły kształtować i rozwijać warsztat doradczy. Podczas przeprowadzonych warsztatów stosowano aktywne metody szkoleniowe skupiające się na pracy nad konkretnymi przypadkami, zaczerpniętymi z praktyki działania OWES. Bardzo ważnym elementem było udostępnienie przestrzeni do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.

Nasze działania to również bezpośrednie wsparcie kierowane do podmiotów ekonomii społecznej. Aktualnie we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Fundacja „OIC Poland” realizuje program finansujący wsparcie w utrzymaniu płynności finansowej oraz stabilnej pozycji na rynku podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych tj.:

- stowarzyszeń
- fundacji
- warsztatów terapii zajęciowej,
- zakładów aktywności zawodowej,
- klubów i centrów integracji społecznej,
- spółdzielni socjalnych,
- spółdzielni pracy,
- organizacji pozarządowych,

Projekt finansowany jest ze środków projektu „Wdrożenie instrumentu pożyczkowego w ramach Krajowego Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej” (POWR.02.09.00.00-0004/16-00). Managerem projektu jest Bank Gospodarstwa Krajowego, w którego imieniu działa Pośrednik Finansowy – Fundacja „OIC Poland” na podstawie umowy operacyjnej „Pożyczka płynnościowa dla Podmiotów Ekonomii Społecznej” nr 2/PPES/322/2022/I/BP/465.

Pożyczki płynnościowe oferowane przez Fundację OIC Poland udzielane są na preferencyjnych warunkach. Oferowana pomoc umożliwia wskazanym podmiotom sfinansowanie wydatków związanych z utrzymaniem bieżącej działalności firmy i zapewnienie jej płynności finansowej.

Szczególnym rodzajem Pożyczki Płynnościowej dla podmiotów ekonomii społecznej jest Pożyczka Misyjna skierowana do PES oferujących pomoc uchodźcom z Ukrainy. Pożyczki są udzielane na preferencyjnych warunkach również z możliwością umorzenia do 25% wartości kapitału.

Pozyskane w ramach projektu środki można przeznaczyć na:

- sfinansowanie wynagrodzeń pracowników (w tym także składowe należne ZUS, US),
- pokrycie zobowiązań publiczno-prawnych,
- spłata zobowiązań handlowych, pokrycie kosztów użytkowania infrastruktury itp.,
- zatowarowanie, półprodukty itp.,
- pokrycie kosztów administracyjnych,

- zakup drobnego wyposażenia.

Ważnym elementem zasługującym na wyróżnienie jest fakt, iż pożyczki nie zawierają żadnych opłaty i prowizji, a jedynym kosztem jest koszt oprocentowania, który dla pożyczki płynnościowej na dzień dzisiejszy wynosi 3,4 % (oprocentowanie stałe). Pożyczka misyjna jest bez kosztowa – oprocentowanie 0 % oraz brak opłat i prowizji, możliwe umorzenie 25 % kapitału.

Oferujemy też bezpłatne wsparcie w zakresie przygotowania się do aplikowania o pożyczkę, przygotowania dokumentacji oraz podczas etapu wydatkowania środków.

Swoje działania kierujemy do podmiotów działających na terenie całej Polski.

Dla podmiotów ekonomii społecznej okres funkcjonowania na rynku ma ogromne znaczenie. Najtrudniejsze zwykle są 2 pierwsze lata, kiedy dany podmiot rozpoczyna swoją działalność. Po tym czasie albo pozostaje w trybie działań akcyjnych, albo decyduje się na profesjonalizację i zatrudnienie kadry, w tym rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej i/lub odpłatnej działalności pożytku publicznego. Ważne też jest to czy PES posiadają status PS. W przypadku struktury zatrudnieniowej – zarządzanie takim podmiotem jest zdecydowanie bardziej wymagające. Rosną też potrzeby i mnożą się „problemy”. Osobiście zauważam tendencję do sięgania po dodatkowe źródła finansowania działalności statutowej w tych podmiotach, które funkcjonują na rynku dłużej niż 2 lata. Myślę, że w tym czasie liderzy takich podmiotów są bardziej świadomi „szans rozwojowych”, które dają zewnętrzne źródła finansowania – nawet jeśli stanowią zwrotną formę pomocy. Wiele podmiotów też nie skupia się na posiadaniu aktualnej strategii rozwoju i nawet jeśli tworzy plany rozwojowe niezbędne do przygotowania statutu, to często zapomina się o aktualizacji tego rodzaju dokumentów i bieżącego monitorowania celów rozwojowych. Zwykle, kiedy podmioty ekonomii społecznej decydują się na pozyskanie środków w formie dotacji czy pożyczek zatrzymują się na formalnościach. Skomplikowane, pisane trudnym językiem regulaminy czy zasady udzielania wsparcia powodują, że podmioty zniechęcając się do dalszych etapów sięgnięcia po wsparcie finansowe. Zaczynają szukać „ekspertów”, którzy właściwie mogliby przygotować dokumenty oraz liczą na pomoc w aplikowaniu o wsparcie finansowe. Dlatego dobrą praktyką byłoby, aby każdy operator przewidział nieodpłatne wsparcie doradczo-konsultacyjne dla potencjalnego klienta. (cyt. Katarzyna Dudzic, Kierownik OWES w Debrznie).

Kontakt:

Fundacja OIC Poland
ul. Gospodarcza 26, 20-213 Lublin
tel. 81 710 46 41, 81 710 46 44
e-mail: pozyczka@oic.lublin.pl

Polska Fundacja Ośrodków
Wspomagania Rozwoju Gospodarczego
„OIC Poland” w Lublinie

Pożyczka Misyjna

dla Podmiotów Ekonomii Społecznej

- z przeznaczeniem na **pomoc osobom, które uciekły z Ukrainy**
- pożyczki **do 100 000 zł.**
- okres spłaty **do 60 miesięcy**
- karencja w spłacie **do 12 miesięcy**
- **oprocentowanie 0%**
- **brak opłat i prowizji** za udzielenie pożyczki

możliwość umorzenia 25% kapitału pożyczki

Pożyczka Płynnościowa

dla Podmiotów Ekonomii Społecznej

- z przeznaczeniem na **bieżącą działalność** pożyczkobiorcy
- pożyczki **do 50 000 zł.**
- okres spłaty **do 36 miesięcy**
- karencja w spłacie **do 6 miesięcy**
- **brak opłat i prowizji** za udzielenie pożyczki

Realizowane przez nas wsparcie wykorzystuje różne doświadczenia zdobyte w ramach działań dla przedsiębiorców, administracji, startupów czy współpracy międzynarodowej. Dzięki czemu metody pracy są innowacyjne, angażujące i jednocześnie efektywne, wykorzystujące zdobyte na różnych polach know - how oraz nieszablonowe.

Masz ciekawy pomysł, a nie wiesz jak go zrealizować? Szukasz partnerów do współpracy lub chcesz się zaangażować w ciekawe projekty? – zapraszamy do współpracy.

❖ AKTUALNOŚCI

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

Jakub Bedyński - Departament Ekonomii Społecznej MRiPS

Informacja z przeprowadzonego naboru wniosków w ramach programu „Odporność na rozwój ekonomii społecznej” na lata 2022 – 2025

O programie.

Wprowadzenie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o ekonomii społecznej (Dz.U. poz. 1812, z późn. zm.) otworzyło nowe możliwości finansowego wsparcia dla podmiotów działających w sektorze ekonomii społecznej. Wsparcie to jest realizowane za pośrednictwem programów resortowych, które zostały omówione w artykule 31 wspomnianej ustawy: „Minister odpowiedzialny za sprawy zabezpieczenia społecznego posiada uprawnienia do stworzenia programów resortowych wspierających ekonomię społeczną, które są skierowane zarówno do podmiotów ekonomii społecznej, jak i jednostek samorządu terytorialnego, a także dofinansowania tych programów”.

Minister Rodziny i Polityki Społecznej wprowadził nowy instrument, jakim jest Program „Odporność oraz rozwój ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej” na lata 2022—2025, mający na celu wsparcie rozwoju sektora ekonomii społecznej. Zakłada się, że dzięki temu przedsięwzięciu nastąpi zwiększenie oddziaływania podmiotów ekonomii społecznej (PES) w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wspieranie deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Program zakłada wspieranie działań umożliwiających modernizację podmiotów ekonomii społecznej, które mają na celu m.in.:

- ✓ zwiększenie skali działalności, np. poprzez ekspansję na nowe obszary i branże, rozszerzenie zasięgu terytorialnego sprzedaży produktów i usług,
- ✓ przekształcenie branży,
- ✓ wzrost obrotów finansowych.

W ramach Programu przewidziano wsparcie dla przedsięwzięć z trzech głównych obszarów:

1. Reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez ich zatrudnienie w przedsiębiorstwach społecznych i podmiotach zatrudnienia socjalnego.

2. Budowanie potencjału przedsiębiorstw społecznych i podmiotów ekonomii społecznej w celu świadczenia zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych.
3. Wzmacnianie odporności i rozwój przedsiębiorstw społecznych oraz podmiotów ekonomii społecznej.

Nabory wniosków w ramach Programu „Odporność oraz rozwój ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej” na lata 2022—2025.

W dniach 17 stycznia 2023 – 16 lutego 2023 odbył się pierwszy nabór wniosków w ramach Programu. Pula środków na jego realizację wyniosła 100 000 000 zł. W pierwszym naborze zostało złożonych 1116 wniosków, z których dofinansowanie otrzymało 550 wnioskodawców. Obecnie trwa zawieranie umów z podmiotami ekonomii społecznej dofinansowanymi w pierwszym naborze.

Między 27 czerwca 2023 r. a 17 lipca 2023 r. przeprowadzono drugi nabór wniosków w ramach Programu, podczas którego podmioty ekonomii społecznej złożyły 1098 wniosków. Na wsparcie finansowe realizacji tych wniosków, Minister przeznaczył kwotę 103 180 853,32 zł. Obecnie trwa ocena złożonych wniosków, której wyniki planowane są na październik 2023 roku.

Dzięki ww. Programowi podmioty ekonomii społecznej mają możliwość otrzymania wsparcia finansowego na modernizację swojej działalności, w tym:

W ramach wydatków majątkowych, takich jak zakup środków trwałych, przebudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja środków trwałych, zakup licencji, oprogramowania, baz danych oraz wydatki związane z tworzeniem serwisów internetowych i aplikacji mobilnych. Dodatkowo, modernizacja może obejmować inne niezbędne wydatki.

W ramach wydatków bieżących, w tym koszty administracyjne, takie jak materiały, środki eksploatacyjne i inne podobne produkty, część kosztów związanych z działaniem przedsięwzięcia (np. energii, wody, ścieków, Internetu), koszty działań informacyjno - promocyjnych wynikających z obowiązku informacyjnego, wynagrodzenia wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne osób zaangażowanych w działania modernizacyjne. Ponadto, wsparcie może obejmować zakup towarów i usług, a także usługi doradcze lub szkoleniowe, jeśli są niezbędne do przeprowadzenia modernizacji.

Kryteria wyboru projektów/przedsięwzięć:

Każdy wniosek złożony w ramach Programu musi spełniać kryteria formalne, takie jak horyzontalne kryteria oceny formalnej oraz szczegółowe kryteria określone w Regulaminie naboru wniosków w ramach Programu. Wnioski, które nie spełnią wymogów formalnych nie

są oceniane pod względem merytorycznym. Ocena merytoryczna również opiera się na kryteriach określonych w Regulaminie naboru wniosków w ramach Programu. Na tym etapie eksperci oceniają przede wszystkim: poprawność kosztorysów, w tym kwalifikowalność wydatków, celowość wyznaczonych zadań i trwałość zakładanych rezultatów.

Dodatkowo określono także kryteria strategiczne, których spełnienie nie jest obowiązkowe do zakwalifikowania wniosku do wsparcia. Punkty za kryteria strategiczne mają charakter premii punktowej i przyznawane są wyłącznie wnioskowi pozytywnie ocenionemu formalnie. W ramach oceny strategicznej premiowany w wysokości 5 punktów jest status przedsiębiorstwa społecznego (nadany zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 roku o ekonomii społecznej) lub deklaracja o uzyskaniu takiego statusu – w wysokości 2 punktów.

❖ AKTUALNOŚCI

Karolina Staszewska - Departament Ekonomii Społecznej MRiPS

Program "Przedsiębiorstwo Społeczne +" na lata 2023-2025. Edycja 2023

O Programie

Dzięki wejściu w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o ekonomii społecznej (Dz.U. poz. 1812, z późn. zm.) pojawiły się nowe możliwości realizacji wsparcia finansowego dla podmiotów sektora ekonomii społecznej. Wsparcie to realizowane jest w ramach programów resortowych, o których mowa w art. 31 ustawy, w którym to czytamy, że „*Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może opracować resortowe programy wspierania ekonomii społecznej, skierowane do podmiotów ekonomii społecznej lub jednostek samorządu terytorialnego, oraz finansowo wspierać te programy*”.

Program „Przedsiębiorstwo Społeczne +” na lata 2023-2025 jest jednym z ww. programów, który umożliwi Ministerstwu Rodziny i Polityki Społecznej wsparcie rozwoju przedsiębiorczości społecznej.

Program stanowi nowe narzędzie, którego celem jest zapewnienie przedsiębiorstwom społecznym (PS) dostępu do wsparcia finansowego ułatwiającego im tworzeniem miejsc pracy, reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak również wzmocnienie zdolności do świadczenia przez nie usług społecznych. Realizacja tego rodzaju wsparcia zdaje się być szczególnie istotna dla PS w kontekście nowych wyzwań wynikających z globalnych okoliczności ekonomicznych i politycznych, takich jak agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, wzrost cen paliw energetycznych, inflacja, czy też wciąż odczuwalne ekonomiczne i społeczne konsekwencje pandemii Covid-19.

Bezpośrednimi beneficjentami Programu są podmioty ekonomii społecznej (PES) posiadające status Przedsiębiorstwa Społecznego (PS), o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1812 i 2140) tj. PES, które uzyskały decyzję Wojewody właściwego ze względu na siedzibę podmiotu o nadaniu statusu PS. O wsparcie w ramach Programu mogą ubiegać się również PES, które zobowiążą się do uzyskania ww. statusu w terminie określonym przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w ogłoszeniu o naborze wniosków.

Nabór wniosków w ramach Programu „Przedsiębiorstwo Społeczne +” na lata 2023-2025. Edycja 2023.

W 2023 roku na wsparcie finansowe w ramach Programu Minister Rodziny i Polityki Społecznej dysponuje łączną kwotą 22 mln zł (20 mln zł – Instrument 1 i 2 oraz 2 mln zł - Instrument 3). Pierwszy nabór wniosków w ramach Programu tj. nabór w edycji 2023 został ogłoszony przez Ministra dnia **14 czerwca 2023 r.** Wnioski o wsparcie w ramach poszczególnych Instrumentów należało składać w terminie od dnia 14 czerwca 2023 r. do dnia 30 czerwca 2023 r. do godz. 12:00 za pośrednictwem Generatora dostępnego na stronie internetowej: <https://ppluss.mrips.gov.pl/>.

Podmioty uprawnione do złożenia wniosku mogły ubiegać się o wsparcie finansowe w ramach trzech Instrumentów:

➤ **Instrument 1 – Wsparcie zatrudnienia.**

W ramach tego instrumentu możliwe jest uzyskanie dofinansowania do wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w PS. Maksymalna kwota wsparcia w ramach tego instrumentu w 2023 roku wynosi 42 000 zł.

➤ **Instrument 2 – Wsparcie bieżące.**

W ramach tego instrumentu możliwe jest uzyskanie środków na pokrycie niezbędnych kosztów stałych, np.: zarządzania, promocji, obsługi prawnej i księgowej. Maksymalna kwota wsparcia w ramach tego instrumentu w 2023 roku wynosi 50 000 zł.

➤ **Instrument 3 – Wsparcie reintegracji.**

W ramach tego instrumentu możliwe jest uzyskanie dofinansowania na pokrycie kosztów reintegracji społecznej i zawodowej pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym. Maksymalna kwota wsparcia w ramach tego instrumentu w 2023 roku wynosi 36 000 zł.

Wnioskodawca zgodnie z Regulaminem naboru mógł złożyć po jednym wniosku na każdy instrument wsparcia przewidywany w ramach Programu.

Należy również nadmienić, iż w ramach naboru obowiązywały dwa wzory wniosków (w przypadku ubiegania się o wsparcie w ramach wszystkich trzech instrumentów - w Generatorze należało złożyć dwa wnioski - Wniosek A i Wniosek B):

- Wniosek A dotyczył instrumentów 1 i 2, tj. wsparcie zatrudnienia i wsparcie bieżące;
- Wniosek B dotyczył instrumentu 3, tj. wsparcie reintegracji.

W ogłoszonym naborze złożonych zostało łącznie 857 wniosków, z czego: 690 stanowią wnioski A (na wsparcie zatrudnienia i wsparcie bieżące), zaś 167 to wnioski B (na wsparcie reintegracji). Rozpatrzenie wniosków nastąpi w ciągu 4 miesięcy od daty zakończenia naboru, zaś lista podmiotów, których wnioski zostały zatwierdzone do wsparcia wraz ze wskazaniem kwoty przyznanych środków zostanie opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej MRiPS oraz Departamentu Ekonomii Społecznej: www.ekonomiaspoleczna.gov.pl.